

*Isophos International Journal
of Information, Technology and
Philosophy*

ISophos: Bilişim, Teknoloji ve Felsefe Dergisi

Derginin Sahibi

Sophos Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti. adına
Şevki Işıklı

Editör

Şevki IŞIKLI / Marmara Üniversitesi

ISophos Yayın Kurulu

Şevki IŞIKLI / Marmara Üniversitesi
Özhan TINGÖY / Marmara Üniversitesi
Haldun NARMANLIOĞLU / Marmara Üniversitesi
Ali ÖZCAN / Gümüşhane Üniversitesi
Aysel DEMİR / Kırıkkale Üniversitesi

Sekreteryaya

Alaattin ASLAN / Marmara Üniversitesi
Mert KÜÇÜKVARDAR / Marmara Üniversitesi

Web Sayfası Yöneticisi

Mahir Fatih Ünal / Marmara Üniversitesi

Kapak ve İç Tasarım

Abdulkadir Büyükbingöl / Marmara Üniversitesi

İletişim Adresi

Küçüksu Mah. Yalın Sok. No: 1-1A Üsküdar\İstanbul
iletisim@isophos.org

ISOPHOS DANIŐMA KURULU

Şevki IŞIKLI
Marmara Üniversitesi

Özhan TINGÖY
Marmara Üniversitesi

Ahmet Zeki ÜNAL
Bursa Teknik Üniversitesi

Celal YEŐİLÇAYIR
Gümüşhane Üniversitesi

Aysel DEMİR
Kırıkkale Üniversitesi

Haldun NARMANLIOĞLU
Marmara Üniversitesi

Ali ÖZCAN
Gümüşhane Üniversitesi

Vedat ÇAKIR
Selçuk Üniversitesi

Ebru DEMİR
Milli Eđitim Bakanlığı

Sırrı DÜĐER
Yalova Üniversitesi

Naci İSPİR
Atatürk Üniversitesi

Mustafa Sami MENCET
Akdeniz Üniversitesi

Lala JABBAROVA
Bakü Devlet Üniversitesi

John NAISBITT
Megatrend Üniversitesi

Walter PFANNKUCHE
Kassel Üniversitesi

Yusuf YURDİGÜL
Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi

Recai AYDIN
Uluslararası Saraybosna Üniversitesi

Nikos PANAYOTOPOULOS
National and Kapodistrian University of Athens

4. SAYI HAKEMLERİ

Celal YEŐİLÇAYIR
Gümüşhane Üniversitesi

Haldun NARMANLIOĞLU
Marmara Üniversitesi

Ramazan ÇELİK
Trakya Üniversitesi

Mert KÜÇÜKVARDAR
Marmara Üniversitesi

Mustafa Ali MİNARLI
Marmara Üniversitesi

Seçil ÖZAY
Marmara Üniversitesi

Şevki IŞIKLI
Marmara Üniversitesi

Kübra GÜRAN YİĐİTBAŐI
Marmara Üniversitesi

Mustafa Sami MENCET
Akdeniz Üniversitesi

Ramazan ÇELİK
Trakya Üniversitesi

Serkan BAYRAKCI
Marmara Üniversitesi

Sertaç DALGALIDERE
Trakya Üniversitesi

Taner AYZ
Marmara Üniversitesi

Yılmaz CEYLAN
Muş Alpaslan Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

BİR İNSAN HAKKI OLARAK İNTERNET ERİŞİMİ: HERKES İÇİN İNTERNET TARTIŞMASI

Taner Ayaz ve Şevki Işıklı 1-18

TEKNOLOJİNİN ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ

Hilal Gökbayrak 19-39

MEDYA- TERÖR ETKİLEŞİMİ: SOSYAL MEDYADA TERÖR PROPAGANDASI

Oğuzhan Gözlek 40-59

YENİ MEDYADA SÖYLEM DÜŞKÜNÜ OLARAK ÇOCUK: AYLAN BEBEK ÖRNEĞİ

Sahra Kıratlı ve Haldun Narmanlıoğlu 60-95

TOPLUMSAL RİTÜELLERE KATILMANIN TOPLUMSAL DEĞERLERİN BENİMSENME DÜZEYİNE ETKİSİ ÜZERİNE BULANIK MANTIKSAL BİR MODELLEME

Nur Sena Komut, Şevval Zengin, CebraİL Yıldırım 96-119

Ek/Çeviri:

BM GENEL KURULU'NUN "İNTERNETTE İNSAN HAKLARININ KULLANILMASI, KORUNMASI VE TEŞVİK EDİLMESİ"NE DAİR ALDIĞI KARAR

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 130-141

EDITÖRÜN NOTU

2020 yılındayız ve Covid 19 pandemisi devam ediyor. Küresel ölçekte devam eden ikinci bir fenomen ise dijitalleşme. İnsanları dijital teknolojileri kullanmaya yönlendirdiği için 2020 yılını dijital devrimin resmi başlangıcı olarak hiç çekinmeden önerebiliriz. Dijitalleşme ve dijital dönüşüm sürecine katılmak istemeyen, kerhen katılan ya da katılmakta direnen toplumsal kesimler, pandemi yüzünden çevrimiçiye göç kervanına video sitelerinden, sosyal medyadan, online alışveriş platformlarından ve görüntülü konferans uygulamalarından katılmaya ikna edilmiş durumdadır. ISophos Dergisi ise dijital kültürü, elinizdeki 4. nüshadaki 5 makale ile sosyo-politik ve felsefi açıdan analiz etmeye devam ediyor.

Ben ve **Taner Ayaz**, dijital kültüründe internet erişiminin bir insan hakkı olarak kabul edilip edilemeyeceğine dair güncel bir tartışmanın taraflarını ve argümanlarını analiz ediyoruz. İnternet tabanlı teknolojilerin çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerine odaklanan **Hilal Gökbayrak**, dijital kültür tartışmalarını pedagoji bağlamında sürdürüyor ve okuru, değişen ebeveynlik pratiklerine hazırlanmanın vakti geldiğini gösteriyor. Sosyal medyada terör propagandasını analiz eden **Oğuzhan Gözlek**, yaptığı analizlerle örgütlerinin sosyal medyayı hangi amaçlarla kullandıklarını analiz ediyor. **Sahra Kıratlı** ve **Haldun Narmanlıoğlu**, geleneksel medya için geliştirilmiş olan söylem seçkini ve söylem düşkünü olgularının yeni medyadaki izini, Aylan Bebek haberleri üzerinden analiz ettiler. Bu sayının en ilginç makalelerinden biri ise **Cebrail Yıldırım**, **Nur Sena Komut** ve **Şevval Zengin**'in yürüttükleri araştırmadır. Yazarlar, bulanık mantıksal modeller kullanarak toplumsal ritüellere katılım ile toplumsal değerleri benimsenme düzeyi arasında pozitif korelasyon olduğunu göstermeyi başardılar.

Covid 19 öncesinde birbirine paralel işleyen farklı süreçler olarak değerlendirilen dijitalleşme ve küreselleşme, akıllı cihazların birbiriyle senkronize olarak oluşturdukları toplum 4.0'ın kapısına kadar bizi getirdi. Hiç şüphe yok ki dijitalleştiriciler ile küreselleştiricilerin iş birliği yaptığı bu evre, Toplum 5.0 diye tanımlanan süper akıllı toplumlara geçişteki uğraklardan biridir. Bilişim devriminin yeni bir evresine tanıklık ettiğimizin farkında olmak ümidiyle iyi okumalar diliyorum.

Doç. Dr. Şevki IŞIKLI

Uluslararası Bilişim, Teknoloji ve Felsefe Dergisi
International Journal of Information, Technology and Philosophy

İletişim Adresi: Küçüksu Mh. Yalın Sk. No: 1A Üsküdar\İstanbul